

**ZARZĄDZENIE PREZESA CENTRALNEGO URZĘDU GOSPODARKI WODNEJ
ORAZ MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 31 stycznia 1967 r.

w sprawie zasad przeprowadzania pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne.

Na podstawie art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 21 kwietnia 1966 r. o ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem (Dz. U. Nr 14, poz. 87) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zakłady wydające gazy o łącznej ilości ponad 40.000 m³/godz. obowiązane są ustalać ilość wydanych substancji za pomocą pomiarów oraz za pomocą wskaźników ilości wydanych substancji, uzgodnionych z organem do spraw ochrony powietrza prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

2. Pomiary stężeń substancji w gazach odlotowych wykonuje się co najmniej po trzech dobach nieprzerwanej pracy ciągu produkcyjnego. W odniesieniu do nowo zainstalowanych lub przekazywanych po remoncie urządzeń redukujących zanieczyszczenia pomiary należy wykonywać nie wcześniej niż po dwóch tygodniach nieprzerwanej pracy tych urządzeń.

3. Pomiary należy wykonywać w miejscach i warunkach określonych Polskimi Normami, a w braku norm — w miejscach i warunkach uzgodnionych z organem do spraw ochrony powietrza prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej. Miejsca pomiarów powinny być tak usytuowane, aby były możliwie łatwo dostępne.

4. Przy wykonywaniu pomiarów stężeń substancji w gazach odlotowych należy wykonać pomiar: ilości, temperatury, ciśnienia i prędkości wydalanego gazu, a w odniesieniu do pyłów należy ponadto oznaczyć ich skład ziarnowy.

§ 2. 1. Zakłady, o których mowa w § 1, obowiązane są prowadzić księgę emisji substancji, do której wpisuje się wyniki pomiarów, ilość wydanych substancji, ustaloną na podstawie wskaźników, oraz inne dane w zależności od rodzaju produkcji. Ramowy wzór księgi określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Zakłady wykonują okresowe pomiary dwa razy w roku, sporządzając odpowiedni protokół.

3. Organ do spraw ochrony powietrza prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej może:

- 1) zarządzić wykonywanie pomiarów częściej lub rzadziej w wypadkach uzasadnionych procesem technologicznym oraz rodzajem emisji, jak również określić czas wykonywania pomiarów;
- 2) zwolnić zakład od obowiązku wykonywania pomiarów na czas określony, jeżeli stwierdzi, że substancje wydane w gazach odlotowych nie powodują przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji w powietrze atmosferycznym;
- 3) zarządzić wykonanie dodatkowego, jednorazowego pomiaru w razie stwierdzenia nieprawidłowości w wykonaniu okresowych pomiarów lub stwierdzenia nadmiernej wzrostu emisji;

4) zarządzić ustalanie przez zakłady, wydające gazy w ilości poniżej 40.000 m³/godz., ilości wydanych substancji za pomocą pomiarów lub wskaźników, jeżeli ich emisja może spowodować przekroczenie dopuszczalnych stężeń substancji w powietrze atmosferycznym.

§ 3. Sposób wykonywania pomiarów i obliczeń ilości wydanych substancji określają wytyczne stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia. Wytyczne te stosuje się także przy wykonywaniu kontrolnych pomiarów przeprowadzanych przez organy do spraw ochrony powietrza prezydium właściwych wojewódzkich rad narodowych.

§ 4. 1. Liczbę i usytuowanie punktów pomiarowych dla wykonywania pomiarów stężeń substancji w powietrze atmosferycznym na obszarach chronionych i specjalnie chronionych należy dostosować do wielkości obszaru objętego badaniem oraz jego zróżnicowania pod względem fizjograficznym i zagospodarowania przestrzennego.

2. W punktach pomiarowych ustalonych zgodnie z ust. 1 organy państwowej inspekcji sanitarnej w zależności od potrzeb wykonują pomiary:

- 1) stężeń SO₂ średniodobowych i jednorazowych;
- 2) stężeń pyłu nietoksycznego średniodobowych i jednorazowych oraz opadu pyłu;
- 3) stężeń innych substancji gazowych (lub par) występujących na obszarze objętym badaniem.

3. Wytyczne w sprawie zasad ustalania liczby i usytuowania punktów pomiarowych, metodyki oznaczania poszczególnych rodzajów substancji w pobranych próbkach oraz metody przeprowadzania pomiarów stężeń substancji w powietrze atmosferycznym na obszarach chronionych i specjalnie chronionych ustali Główny Inspektor Sanitarny.

§ 5. Pomiary stężeń substancji w powietrze atmosferycznym na terenie zakładu i w strefie ochronnej wykonuje zakład według zasad określonych w § 4 ust. 2 i 3; liczbę i usytuowanie punktów pomiarowych, liczbę pomiarów jednostkowych, zakres badań laboratoryjnych oraz sposób przekazywania wyników ustala zakład w uzgodnieniu z organem do spraw ochrony powietrza prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej na podstawie wytycznych Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej.

§ 6. Prezes Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej ustala w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej wykazy zakładów obowiązanych sukcesywnie do rozpoczęcia dokonywania pomiarów określonych w niniejszym zarządzeniu.

§ 7. Przepisy zarządzenia dotyczące prezydium wojewódzkich rad narodowych stosuje się odpowiednio do prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezes Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej: *J. Grochulski*
Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Sztachelski*

na podstawie analizy procesu technologicznego oraz sprawdzających pomiarów emisji. Sposób obliczenia i interpretacja wyników pomiarów sprawdzających powinny być uzgodnione z organem do spraw ochrony powietrza prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej. Prawdliwość przyjętych wskaźników należy sprawdzać przez pomiary bezpośrednie wartości emisji. W razie wystąpienia rozbieżności wyników pomiarów i wartości obliczonych na podstawie wskaźników większych od 20%, należy przeprowadzić ponowną weryfikację wskaźników emisji.

3. Pomiary emisji.

- 1) Usytuowanie punktów pomiarów emisji pyłu powinno być zgodne z normą PN/M-34129 (projekt) „Odpylające urządzenia kotłowe. Wymagania i badania odbiorcze”.
- 2) Pomiar ilości emitowanych gazów powinien być przeprowadzony w punktach przewidzianych do pomiaru

ilości emitowanego pyłu, zgodnie z normą podaną w pkt 1.

- 3) Pomiar temperatury emitowanych gazów powinien być przeprowadzany w punkcie położonym możliwie najbliżej wylotu gazów do atmosfery i w zasadzie przy użyciu termometrów rejestrujących. Jeżeli umieszczenie termometrów bezpośrednio przy wylocie gazów do atmosfery jest niemożliwe, należy ustalić doświadczalne współczynniki spadku temperatur na odcinku od punktu umieszczenia termometru do punktu wylotu gazów do atmosfery.
- 4) Pomiar emisji pyłu należy przeprowadzać zgodnie z normą podaną w pkt 1.
- 5) Skład ziarnowy pyłu należy ustalać zgodnie z postanowieniami odpowiednich Polskich Norm. Skład ziarnowy pyłu oznacza się na podstawie próbek pobranych z pyłu wydzielonego w cyklonach i filtrach mierniczych oraz w innych przyrządach do pomiarów zapylenia gazów.

63

OBWIESZCZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 23 lutego 1967 r.

w sprawie kursów dewiz i pieniędzy zagranicznych.

Na podstawie art. 12 pkt 5 ustawy dewizowej z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 133) ogłasza się kurs waluty Ghany:

	kurs podstawowy — dewizy:		
	kupno zł	sprzedaż zł	średni zł
Ghana — 1 nowy cedi	5,59	5,61	5,60
	kurs specjalny — dewizy:		
Ghana — 1 nowy cedi	33,52	33,68	33,60

Powyższy kurs obowiązuje od dnia 23 lutego 1967 r. Jednocześnie traci moc kurs cedi Ghany, zamieszczony w tabeli kursów nr 2/67, stanowiącej załącznik do obwieszczenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 1 lutego 1967 r. w sprawie kursów dewiz i pieniędzy zagranicznych (Monitor Polski Nr 7, poz. 39).

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *St. Majewski*

Reklamacje z powodu niedoreczenia poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów (Warszawa 34, ul. Powsińska 69/71 — skrytka pocztowa nr 3) w terminie 10 do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Oplata za prenumeratę Monitora Polskiego wynosi: rocznie 75,— zł, półrocznie 45,— zł.

Prenumeratę można zgłaszać tylko na okres roczny (od I.I) lub na okres półroczny (od I.I i od I.VII). Oplata powinna być uiszczona co najmniej na miesiąc przed okresem prenumeraty, a więc za okres roczny lub za I półrocze — do dnia 30 listopada, za II półrocze — do dnia 31 maja. Do abonentów, którzy opłacą prenumeratę po tych terminach, wysyłka pierwszych numerów dokonana zostanie z opóźnieniem. Oplata za prenumeratę powinna być dokonana przelewem lub trzydzińkowym przekazem pocztowym na konto Narodowego Banku Polskiego, Oddział IV Miejski, Warszawa, nr 1528-91-983, cz. 05, dz. 40, § 52. Rachunków za prenumeratę nie wystawia się. Na odcinku wpłaty należy podać dokładną nazwę instytucji (bez skrótów), nazwę i numer doręczającego urzędu pocztowego (jak Warszawa 10, Poznań 3 itp.), powiat, ulicę, nr domu, nr skrytki pocztowej oraz ilość zamawianych egzemplarzy Monitora Polskiego. Prenumeratę można zgłaszać również bezpośrednio w punkcie sprzedaży w Warszawie, przy Al. I Armii Wojska Polskiego 2/4.

Pojedyncze egzemplarze Monitora Polskiego nabywać można w punktach sprzedaży w Warszawie: Al. I Armii Wojska Polskiego 2/4, „Dom Książki” — Księgarnia Prawno-Ekonomiczna — ul. Nowy Świat 1, kiosk „Domu Książki” w gmachu sądów — al. Gen. Świerczewskiego 127, w kasach Sądów Wojewódzkich w: Białymstoku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Rzeszowie, Wrocławiu i Zielonej Górze oraz w kasach Sądów Powiatowych w: Bydgoszczy, Bytomiu, Cieszynie, Częstochowie, Gdańsku, Gdyni, Gliwicach, Kaliszu, Krakowie, Lublinie, Nowym Sączu, Ostrowie Wlkp., Poznaniu, Przemyślu, Raciborzu, Radomiu, Szczecinie, Tarnowie, Toruniu i Zamościu.

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, al. Ujazdowskie 1/3.

Administracja: Administracja Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, Warszawa 34, ul. Powsińska 69/71 (skrytka pocztowa nr 3).

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”. Zakł. nr 1. Warszawa, ul. Tamka 3.